

De uniformen van het legioen 'de Rijngraaf van Salm', 1784-1788

Wanneer men zich verdiept in de documentatie betreffende de uniformen van het leger van de Republiek der Vereenigde Provinciën tijdens de 2e helft van de 18e eeuw, komt men spoedig tot de conclusie dat er over het eigenlijke staande leger betrekkelijk weinig materiaal beschikbaar is. Naar verhouding is er over korpsen die slechts voor korte tijd in dienst genomen werden, de z.g. vrijkorpsen of legioenen, vaak veel meer te vinden.

Waarschijnlijk heeft de ongewone, soms zelfs buitenissige, uniformering in grotere mate de aandacht getrokken van schilders en tekenaars.

Deze belangstelling is in de meeste gevallen veel te groot in verhouding tot de militaire waarde en de prestaties van die korpsen.

Een sprekend voorbeeld hiervan is het Vrijkorps of Legioen van Frederik Johan Otto Rijngraaf van Salm, opgericht op 11 november 1784 in de tijd dat de politieke geschillen tussen de Republiek en Keizer Jozef II steeds ernstiger vormen gingen aannemen en de Republiek wegens de desolate toestand van het leger genoodzaakt werd om inderhaast allerlei huurtroepen in dienst te nemen.

Toen door bemiddeling van Frankrijk de moeilijkheden bij het Verdrag van Versailles in november 1785 opgelost waren, konden de meeste vrijkorpsen weer afgedankt worden.

In verband met de binnenlandse politieke spanningen, die wij kortweg met de benaming 'Patriottentwisten' aanduiden, achtten de Staten van Holland het nodig om het Legioen van Salm in hun 'particulieren dienst' te nemen.

Een beschrijving van de verschillende gebeurtenissen uit de bewogen jaren 1785 en '86 en de nogal droevige rol, die de Rijngraaf en zijn legionairs speelden, valt ver buiten het bestek van dit artikel.

Het is voldoende om te vermelden dat de Rijngraaf in september 1787 gecasseerd werd, terwijl het grootste deel van het Legioen afgedankt werd.

Organisatie

Het Legioen van Salm bestond bij de indienstneming uit de volgende onderdelen: Als cavalerie waren er

6 compagnieën 'Ligte Ruyterij', ook wel 'Cuirassiers' geheten, 8 compagnieën Hussaren.

Verder bestond er nog een compagnie Ulanen van de solonel-commandant van het Legioen, L.W.P. baron van der Borch. Het is niet duidelijk of dit een afzonderlijk onderdeel was of dat een der hierboven genoemde compagnieën uit ulanen bestond.

De infanterie bestond uit 2 compagnieën Jagers en 6 compagnieën Fuseliers of Scherpschutters.

Na de gebeurtenissen van september 1787 werd het korps grotendeels afgedankt. De huzaren en de jagers werden echter in dienst gehouden.

De eersten zouden de kern vormen van het Regiment Huzaren van Reinhard Borschard Willem, baron van Heeckeren-(1793).

De jagers zouden, vermeerderd met de grenadiercompagnieën van het Regiment Van Dam (R.N. 11) in 1793 het 1e bataljon van het Regiment Ligte Infanterie van Christiaan Reinold,

graaf van Bylandt vormen. Het 2e bataljon van het Regiment Van Dam werd nu het 2e bataljon van het Regiment Ligte Infanterie.

De uniformen

Kurassiers

Deze kurassiers waren wel de meest merkwaardige verschijningen, die zich ooit in het leger van de Republiek hebben vertoond. Misschien is dit wel de oorzaak van het feit, dat zij zich in de bijzondere belangstelling van tekenaars en graveurs mochten verheugen.

Nemen wij het reeds zoveel maal geciteerde Jassenboekje als uitgangspunt, dan zien wij daar twee schematische afbeeldingen van hun uniform.

De eerste, van 1785, toont een korte zwarte rok met groene kraag en zwarte opslagen. Langs de voorzijde, de opslagen en langs de pandopslagen ziet men een tamelijk breed groen galon. Een zwart vest zonder enige versiering en een licht okergele lange pantalon voltooien de uniform. Nergens zijn knopen te bespeuren.

Het tweede schema uit 1787 geeft dezelfde zwarte rok, nu echter met groene kraag, opslagen en pandopslagen. De vóór- en achterpanden, alsmede de kraag en opslagen zijn met breed wit galon bezet. Op de schouders witte epauletten. Vest en pantalon als tevoren.

In deze schema's vindt men niets, dat de benaming 'Cuirassiers' wettigt. Dit echter wel in een anonieme waterverftekening, getiteld: 'Cuirassier de la Legion de Salm 1785'. De uniform is geheel volgens het tweede schema van het 'Jassenboekje', maar aangevuld met de volgende belangrijke details.

Als hoofddekseel ziet men een lage zwarte helm met een lage kam en een smalle diadeemvormige rand om de bol, beide van messing. Op de kam een versiering van roodgeverfd paardenhaar. Aan de linkerzijde een groene kokarde en een korte witte pluim met zwarte top. Een dergelijke helm werd vóór WO II in het Zeughaus te Berlijn bewaard onder de titel 'Patriotenkasket'.

Over de uniformrok wordt een zwart borstkuras met geelkoperen randen gedragen. Om het middel een brede groene band bij wijze van sjerp.

De okergele broek steekt in hoge zwarte ruitlaarzen met ijzeren haksporen.

Het leerwerk bestaat uit een okergele brede karabijnbandelier over de linkerschouder; een kleine patroentas van roodbruin leer aan een dito smalle riem over de rechterschouder. Verder een zwartleren sabeltas met op het blad een Hollandse leeuw van wit metaal. Bewapening: kromme sabel met witmetalen gevest, zwartlederen schede met witmetalen beslag. Oranjerode sabelkwast.

Een tweede aquarel in dezelfde serie toont de officiersuniform, die overeenkomt met die van de manschappen, echter in een veel fraaiere en luxueuzere uitvoering.

Op de helm een witte aigrette, omgeven door 2 à 3 witte gebogen struisveren. De rok is voorzien van gouden streepjesgalon, de epauletten zijn van gouden torsaden.

Het zwarte borstkuras heeft een dubbele rand van verguld metaal en in het midden op de borst een hollands leeuw van hetzelfde materiaal.

Oranje sjerp om het middel met de afhangende einden ter rechterzijde.

De okergele broek steekt in zwarte huzarenlaarzen zonder galons en kwastjes.

De sabel heeft een gevest van verguld metaal, de zwartlederen schede is voorzien van een garnituur van hetzelfde materiaal. De sabelriemen zijn van bruinrood leder; er is hier geen sabeltas.

De dragon is de gebruikelijke, van zilver met oranje zijde.

De officier heeft een bruinhouten stok met zilveren knop en punt; de galg is van zilveren koord met dito kwastjes.

In het Rijksprentenkabinet te Amsterdam bevindt zich een merkwaardig album met primitieve gouaches, getiteld:

Reflexe of Waare en Natuurlijke Afbeeldinge van de Oude Burgerij in 't Jaar 1777 tot 1782 toe en van een Nieuw Corps Oxulaire van de Burgerij 1783 tot 1787 zoowel van de Hollandsche Militaire als van de Pruyssen, Engelschen, Fransche Emigrant en Karmagniol als van de Keyzerlijke en Hongarijsche Volkeren verschenen op het Oorlogstoneel 1790 - 1795.

In het eerste deel van dit album met kennelijk door een amateur vervaardigde tekeningen bevinden zich verschillende afbeeldingen van uniformen van het Legioen van Salm, o.a. een van een Cuirassier van Salm, 1786.

Deze kurassier komt wat betreft de kleding in grote trekken overeen met de hierboven beschreven gouaches, alleen is de pluim op de helm iets hoger en wit zonder zwarte top. Het leerwerk is hier wit.

De kurassier berijdt een schimmel met zwart paardetuig. De schabrak is groen met een zwarte zigzagrand, die met wit is afgezet tegen het groen.

Tenslotte is er nog een prentje van de officiersuniform in een klein boekje: *Afbeeldinge der Uniformen van het Legioen lichte Troupen van Frederick, Grave van Salm'*, uitgegeven bij A. Stubbe te Utrecht 28 december 1785.

Deze vrij kleine prent komt niet bijzonder betrouwbaar over en geeft derhalve geen belangrijke bijdrage tot de iconografie van de kurassiersuniform.

Huzaren

Het reeds zo vele malen geciteerde Jassenboekje geeft een schema voor 1785 met een zwarte dolman, voorzien van groene kraag en opslagen, witte galons, tressen en knopen.

Dit onvolkomen beeld kan gelukkig worden aangevuld door hetgeen men vindt in een paar anonieme aquarellen in de verzameling van het museum.

Een 'Hussard de la Légion de Salm 1785' toont als hoofddekseel een zwarte huzarenmuts, een z.g. vleugelmuts of 'mirliton'. De vleugel - een lange, spits toelopende lap laken, die vaak aan de éne zijde gekleurd en aan de andere zijde zwart was - was boven aan de muts bevestigd en kon óf loshangend, óf rond de muts gewikkeld gedragen worden.

Op deze tekening is de vleugel zwart, afgezet met wit galon. Aan de voorzijde van de muts bevindt zich een witte rozet. De dolman heeft een lage groene kraag en spits toelopende groene opslagen. De kraag is omzet met een smal wit galon, de opslagen met een breder wit galon.

Op de borst 10 tressen van wit koord met 3 rijen witmetalen knopen; het geheel gevat in een lijst van wit galon.

Om het middel een huzarensjerp, bestaande uit strengen groen koord met schuivers van wit kemelshaar.

De okergele broek wordt gedragen in korte huzarenlaarzen met om de bovenrand wit galon met een dito kwastje. Rechte haksporen van witmetaal.

Het leerwerk bestaat uit een okergele karabijnbandelier, een smalle patroontasbandelier van bruinrood leer en een sabelkoppel met afhangriemen voor de sabel en de sabeltas van hetzelfde materiaal. De sabeltas is van zwart leer met op het blad een klimmende leeuw van witmetaal.

De sabel heeft een ijzeren gevest met één beugel; de zwartlederen schede een garnituur van witmetaal.

De sabelkwast is rood aan een okergele band. Een 'Hussard de la Légion de Salm en plein uniforme 1786' laat zien hoe de vleugel ook om de muts gewonden kan gedragen worden. De

bovenrand van de muts is hier met wit galon afgezet, terwijl hier ook een witte staande pluim gedragen wordt.

Het belangrijkste is, dat men nu ook de pels te zien krijgt. Deze is van groen laken met wit bont langs de randen. De besnoering bestaat uit 9 tressen van wit koord met witmetalen knopen. Ook ziet men hier weer een lijst van wit galon om de besnoering en tevens witte galons op de rugnaden.

Verder is alles zoals op de eerst beschreven aquarel, alleen is de sabelkwast hier geel en groen. Buiten dienst plachten de huzaren wel een hoed te dragen, zoals blijkt uit een gewassen O.I.-inkt-tekening van Arie Lamme, die het bijschrift draagt: Dirk Thuysman, huzaar in het tors (sic) huzaren van den Rhijngraaf van Zalm 1786 te Utrecht. Deze huzaar draagt een grote ruiterhoed met een donkere (zwarte?) pluimage langs de rand. De kokarde is niet duidelijk getekend; waarschijnlijk is die groen geweest, zoals bij de andere onderdelen van het Legioen. Thuysman draagt de pels openhangend over een lichtkleurig vest met twee rijen knopen en met de huzarensjerp om het middel. Voor de rest is alles in overeenstemming met de eerder besproken afbeeldingen.

Het boekje *Relexe*, (enz) geeft twee afbeeldingen van de huzaren van Salm. Eén van een huzaar te paard onder de titel: Huzaar van den Rijngrave van Salm, in dienst van de Nieuwe Constitutie van het Jaar 1786. Hij heeft de vleugel om de muts gewonden met de groene zijde naar buiten, hetgeen bevestigt dat de vleugel een gekleurde en een zwarte kant had. Een belangrijk verschil met de andere afbeeldingen is, dat de pels hier zwart is met wit bont en dito besnoering. Mogelijk een vergissing?

Er was nog een tweede blad in de *Reflexe*, dat nu helaas verdwenen is. Gelukkig heeft Hoynck van Papendrecht er destijds nog een schets naar gemaakt. Deze stelt blijkbaar een onderofficier voor. Hij draagt op de mouwen van de dolman drie witte of zilveren (?) chevrons en verder heeft hij een bruinhouten stok met witmetalen knop in de hand, een teken van zijn waardigheid. De sabelkwast is hier rood aan een zwartleren band. Evenals bij de huzaar te paard is de sabel hier met een geelkoperen gevest en de sabelschede met een dito beslag. Het paardetuig is zwart met aan de keelriem en het voortuig zwartleren kwastjes; de schabrak is groen met een zwarte zigzagrand, afgezet met een smal wit galon.

Officieren

Van de officiersuniform uit 1786 bezit het Legermuseum een fraaie anonieme aquarel getiteld: *Officier Hussard de la Legion de Salm. 1786.*

In grote trekken komt de officiersuniform overeen met die van de troep. De galons om de vleugel van de huzarenmuts en de rozet aan de voorzijde zijn echter van goud. Ook de galons en snoeren van dolman en pels zijn van goud. De dolman is rijker gegalonneerd en heeft 5 rijen gouden knopen met verticale galons ertussen. De besnoering is gevat in een lijst van goudgalon met dunne gouden franje, zoals dat ook bij verschillende huzarenregimenten in andere Europese legers het geval was.

De huzarensjerp is onduidelijk weergegeven. Deze lijkt rood en wit(zilver?) te zijn met de schuivers in dezelfde kleurencombinatie.

De pels is van groen laken met gouden snoeren en knopen; het bont is, evenals bij de manschappen, wit.

De beenbekleding is hoogst merkwaardig, maar niet erg duidelijk getekend. Men moet aannemen dat de officier een strakke broek van donkerrood laken draagt met op de dijen fraaie Hongaarse knopen van gouden galon. Over deze broek draagt hij groene 'scharawaden' - een soort overbroek, die tot over de knie reikt en diende om de rode broek te beschermen tegen vuil worden en slijtage - met smalle gouden galons om de bovenrand en op de binnen- en buitennaden.

Deze scharawaden vormen een typisch onderdeel van de rijke kleding van 18e eeuwse huzarenofficieren. Meestal sluiten de bovenranden horizontaal om de dijen. Hier echter lijkt het of er een groot stuk uitgesneden is om de Hongaarse knopen van de rode broek volledig zichtbaar te maken. De huzarenlaarzen zijn van geel leder met om de bovenranden gouden galons en dito kwastjes.

De sabel heeft een zwartleren schede met een garnituur van verguld metaal en waarschijnlijk - hoewel hier niet zichtbaar - een verguld metalen gevest. De ahangriemen voor sabel en sabeltas zijn van bruinrood leer. De sabeltas is zwart met een rand van goudgalon en op het blad een gouden klimmende leeuw met zwaard en pijlenbundel.

Een tweede afbeelding van de officiersuniform vindt men in het boekje *Afbeelding der Uniformen van het Legioen Lichte Troupen van Frederick Grave van Salm*. Deze is veel minder gedetailleerd maar komt in grote trekken wel met het bovenstaande overeen.

De vleugel van de muts is hier geel, hetgeen niet erg waarschijnlijk lijkt. Dolman en pels zijn in dezelfde kleuren als hierboven beschreven. Hier ziet men nog een zwarte patroentas met een gouden (?) bandelier. De broek is hier okergeel in korte zwarte laarzen met gouden galons en kwastjes. De sabel en sabeltas zijn als op de anonieme aquarel.

Het harnachement is zwart met rode rozetten op de frontriem en op het voortuig. De schabrak is van groen laken met zwarte zigzag rand, afgezet met gele (gouden?) galons; in de achterpunten een onduidelijk getekende versiering in goud.

Bovenstaande uniformen werden na het herstel van het stadhouderlijk gezag nog gedragen tot 1788, toen de in dienst gebleven huzaren een geheel nieuwe uniform kregen, nl. een lichtblauwe dolman met oranje kraag en opslagen, witte galons en snoeren. De broek bleef okergeel. Een nadere beschrijving van deze uniform valt echter buiten het bestek van dit artikel.

De compagnie Ulanen

Deze compagnie, ook wel Ulanen van Van Borch genoemd, heeft door haar uitheems aandoende uniform nogal sterk de aandacht getrokken van schilders en tekenaars.

De iconografie omvat een drietal afbeeldingen:

1. Een anonieme gekleurde gravure, o.a. in de *Atlas Van Stolk*.
2. Een aquarel door Arie Lamme, waarschijnlijk te Utrecht naar het leven getekend.
3. Een gekleurde primitieve tekening in het album *Reflexe*, die verloren is gegaan, maar waarvan een copie in het Legermuseum aanwezig is.

Hoewel al deze afbeeldingen veel overeenkomst vertonen, zijn er in details toch enkele duidelijke verschillen.

De uniform is kennelijk een navolging van die van de Pruisische Bosniakken, een eveneens met lansen gewapend korps. Hiervan zijn de volgende kledingstukken afgeleid:

- A. de kolbak, die hier een rode kolbakzak heeft;
- B. de loshangende rok met halve mouwen over een besnoerd vest;
- C. de wijde lange broek over halve laarzen.

De bewapening met lans en sabel was ook als bij de Bosniakken.

De onder 1. genoemde gravure geeft al deze elementen weer, zij het dat de kolbak hier veel lager is dan op de twee andere afbeeldingen. Verder is het bont ervan hier zwart en op beide andere documenten bruin. Het hoofddekseel is op alledrie de tekeningen voorzien van een rode kolbakzak en een witte pluim.

De rok of tunica is zwart met smalle witte borstkleppen, korte witte opgeslagen panden; de korte mouwen tot boven de ellebogen, afgezet met wit galon; witte knopen en witte epauletten. De zakkleppen en de rugnaden zijn afgezet met witte biezen. De tekening van Lamme

laat op de rug nog een halfrond schouderstuk, een platte grote kraag, zien. Verder ziet men hier op de pandopslagen zwarte hartjes.

Onder deze tunica wordt een rood vest gedragen; de lange mouwen hebben groene puntige opslagen met witte biezen.

Op de tekening uit Reflexe ziet men nog een tweede witte bies met een kleine Hongaarse knoop boven de opslagen. Aan de voorzijde heeft het vest een besnoering van wit koord met 3 rijen witte knopen.

Om het middel, over het vest, een groene sjerp. Op de eerste twee afbeeldingen ziet men een wijde rode broek en korte laarzen. Bij 1. wordt deze broek in, en bij 2. over de laarzen gedragen. De tekening in Reflexe toont een okergele broek met hogere huzarenlaarzen. Mogelijk hebben wij hier met een officier te doen, gezien het feit, dat de sabelkwast hier oranje met wit (zilver) is.

De bewapening is op de gravure een lans met een rood-wit vaantje en een sabel met geelkoperen gevest, de zwartleren schede met dito garnituur. De officier (?) van de tekening uit de Reflexe draagt een dergelijke sabel, het gevest en het garnituur van de schede hier waarschijnlijk van verguld metaal.

Tenslotte nog de tekening van Arie Lamme. Deze ulaan is ongewapend maar heeft een stok in de hand, hetgeen een aanduiding is, dat het hier een officier of onderofficier betreft. De rijke pluimage op de kolbak zou daar eveneens op kunnen duiden.

De Infanterie van het Legioen

De Jagers

De twee compagnieën Jagers droegen volgens het schema van 1785 in het Jassenboekje een donkergroene rok met zwarte kraag, opslagen, borstkleppen en pandomslagen; gele knopen. Deze laatste waren op de borstkleppen in 3 paren met een zevende in de driekop aan het bovineinde gerangschikt. Op de opslagen ziet men de knopen geplaatst zoals gebruikelijk was, n.l. twee grote knopen onder de bovenrand en twee kleine tot sluiting van de split in de buitennaad van de mouw. De pandomslagen zijn versierd met groene hartjes. Vest en broek zijn van dezelfde groene stof als de rok.

De serie anonieme aquarellen in het museum bevat ook een tekening van een jager, met veel aanvullende bijzonderheden.

Allereerst het hoofddekseel. Dit is een zwarte hoed met vrij lage bol, waarvan de rand aan de achterzijde omhoog geslagen is, terwijl deze aan de voorzijde horizontaal is. Voorts ziet men aan de voorzijde van de bol een rechtopstaand schild, bekleed met groene stof. Het schild is, evenals de rand van de hoed omboord met wit galon. In het midden ziet men de witte letters R en S, waarschijnlijk betekenend Rijngraaf van Salm. Links van de bol een groen strikje (kokarde) met een rechtopstaande groene pluim.

Rok, vest en broek zijn overeenkomstig het hierboven gegeven schema. De vrij sombere uniform wordt verlevendigd door een rode halsdas met aan de bovenrand een wit linnen strookje. De jager draagt verder zwarte slobkousen met dito knoopjes en witte z. g. stavelmanchetten. Deze laatste dienden om de broek voor vuil en het zwartsel van de slobkousen te beschermen.

Het leerwerk, (patroontasbandelier, koppel en geweerriem), is bruinrood. Verder ziet men een geelbruine zak of weitas aan een dito band over de rechterschouder.

De wapens van de jager bestaan uit een buks met geelkoperen beslag en een rechte hartsvan-ger met geelkoperen gevest in een bruinlederen schede.

Een afbeelding in Reflexe toont een vrij onnauwkeurige versie van de jagersuniform. De hoed heeft hier geen voorschild en geen opgeslagen rand aan de achterzijde. Verder zijn de knopen wit. Het vest is wit en het leerwerk zwart. Zijn al deze afwijkingen te danken aan onnauwkeurige waarneming, wat is de waarheid?

Het reeds eerder genoemde boekje *Afbeelding der Uniformen*, enz. bevat een vrij kleine, primitieve afbeelding van de officiersuniform. De galons van de hoed en van het voorschild zijn hier goud.

Aangezien het voorschild hier op geen enkele wijze versierd is, valt moeilijk uit te maken wat nu de eigenlijke vorm van de hoed is. Er bestaat een zekere overeenkomst met de hoed met voorschild van de manschappen, maar aan de andere kant zou het ook een gewone officiershoed kunnen zijn. Aan de linkerzijde ziet men nl. een zilveren hoedkwast afhangen. Deze ontbreekt aan de linkerzijde, maar daar ziet men wel een groene pluim.

De lissen op de rok lijken in gouddraad te zijn geborduurd; de epauletten zijn van goud. Voor de rest is de uniform gelijk aan die van de manschappen.

De fuseliers

Het grootste gedeelte van het voetvolk van het Legioen, de fuselierscompagnieën, droeg ook een donkergroene uniform met zwarte uitmontering. De zwarte kraag, borstklep- en opslagen zijn nu echter voorzien van witte biezen; de pandomslagen zijn wit met groene hartjes; vest en broek zijn hier ook wit. De broek is langer dan bij de jagers en wordt blijkens de aquarel uit de serie in het museum gedragen in korte zwarte slobkousen.

Deze aquarel geeft verder nog de nodige details, nl. de hoed is dezelfde als bij de jagers, de halsdas is ook rood; de knopen echter wit. Het leerwerk, een brede patroontasbandelier en een koppel om het middel, zijn ook hier bruinrood van kleur.

De bewapening bestaat uit een geweer en een infanteriesabel met geelkoperen gevest, bruin-leren schede en een rood en wit gekleurde sabelkwast.

Op de hoed ziet men hier geen pluim, maar een andere anonieme waterverftekening uit een ander album laat een witte pluim met gekleurde top zien. De kleur is daar heel vaag, waarschijnlijk echter groen.

In 1787 kregen de fuseliers een nieuwe, fraaiere, uniform. Het *Jassenboekje* toont op de borstkleppen nu 7 witte lissen met dito kwastjes; 3 maal 2 plus de zevende in de driekop. Verder twee dergelijke lissen onder de kleppen en twee kortere lissen op de opslagen.

Op de schouder links een groene epaulet, afgezet met wit galon en witte franje.

In de *Reflexe* is een dergelijke fuselier afgebeeld. Hier ziet men ook nog 3 lissen op de zakkleppen, hetgeen voor de hand ligt. Hier draagt de fuselier een gewone infanterie-hoed met witte galons en groene kokarde.

Officieren

Van de officiersuniform zijn 3 afbeeldingen bekend. De serie anonieme aquarellen van het museum omvat ook een *Officier Fusilier de la Légion de Salm 1786*.

Hieraan ontleen wij de volgende details: De officier draagt een hoed van hetzelfde typische model als de troep. De galons zijn echter van goud en op voorschild ontbreken de letters R en S; aan de linkerzijde bevindt zich een groene kokarde in de vorm van een rozet en een rechtopstaande pluim, zwart aan de top, wit in het midden en groen aan de basis.

De halsdas is, evenals bij de manschappen, rood. De zwarte uitmontering is versierd met gouden lissen met dito kwastjes, op de borstkleppen paarsgewijs met de zevende aan de top. Die op de opslagen zijn hier niet zichtbaar. De zwarte hartjes op de panden zijn omboord met een dun gouden koord. Gouden epauletten. Vest en broek als voor de manschappen, evenals de korte zwarte slobkousen.

De degenkoppel is van wit leer met op de borst een ovale plaat van verguld metaal, waarop een onduidelijk getekende figuur, waarschijnlijk een klimmende leeuw. Rechte degen met verguld metalen gevest, bruinleren schede met een garnituur van verguld metaal. De degenkwast is de gebruikelijke, van zilver met oranje zijde.

Het merkwaardige feit doet zich voor, dat, ondanks dat het Legioen deel uitmaakte van een anti-orangistisch legertje in dienst van de Staten van Holland, de officieren alle de oranje sjerp en de oranje en zilveren degen- of sabelkwast droegen.

De officier draagt in de rechterhand een bruinhouten stok met zilveren knop en een galg van donkergroen koord met dito kwastjes.

Een portret van D. von Guericke, luitenant-kolonel van het Legioen toont dezelfde uniform met enkele afwijkingen in de details. Als hoofddekseel is hier een hoed van het gebruikelijke model met aan de voorzijde een grote groene kokarde met gouden lis, waarop een zilveren ster; zilveren troetels (hoedkwastjes) en een witte staande pluim met zwarte basis.

De opslagen van de rok zijn hier wel zichtbaar. Zij zijn versierd met twee lissen met kwastjes, zoals men wel verwachten kon.

In plaats van slobkousen draagt deze hoofdofficier zwarte laarzen met om de van voren ingesneden bovenranden gouden galons met kwastjes.

In plaats van een degen een vrij korte sabel in bruinleren schede; het gevest en het garnituur van de schede van verguld metaal; de sabelkwast zilver met oranje zijden strepen.

Een derde afbeelding treft men aan in het boekje Afbeeldinge der Uniformen, enz. Deze is vrijwel conform aan de aquarel uit de serie van het museum, maar geeft veel minder details.